

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Kortrijksestraat 412 (Oostkamp, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018J17
Oktober 2018 – Januari 2019

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.3.1	Volledigheid van het gevoerde onderzoek	9
1.3.2	Aanwezigheid van een archeologische site	11
1.3.3	De waardering van de archeologische site:	12
1.3.4	Impactbepaling	12
1.3.5	De bepaling van de maatregelen.....	12
1.4	Programma van Maatregelen	12
1.4.1	De aanleiding van het vooronderzoek	12
1.4.2	Bepalen van de onderzoeksstrategie	12
1.4.3	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	13
1.4.4	Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	14
1.4.5	Onderzoeksstrategie, -methode en technieken	14
1.4.6	Eventuele afwijkingen van de CGP	17
1.4.7	Noodzakelijke competenties van de uitvoerders	17
1.4.8	Vondsten	17
1.5	Conclusie	17
2	Bibliografie.....	18

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....	7
Figuur 4: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).	15
Figuur 5: Voorstel proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).	16

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
--	---

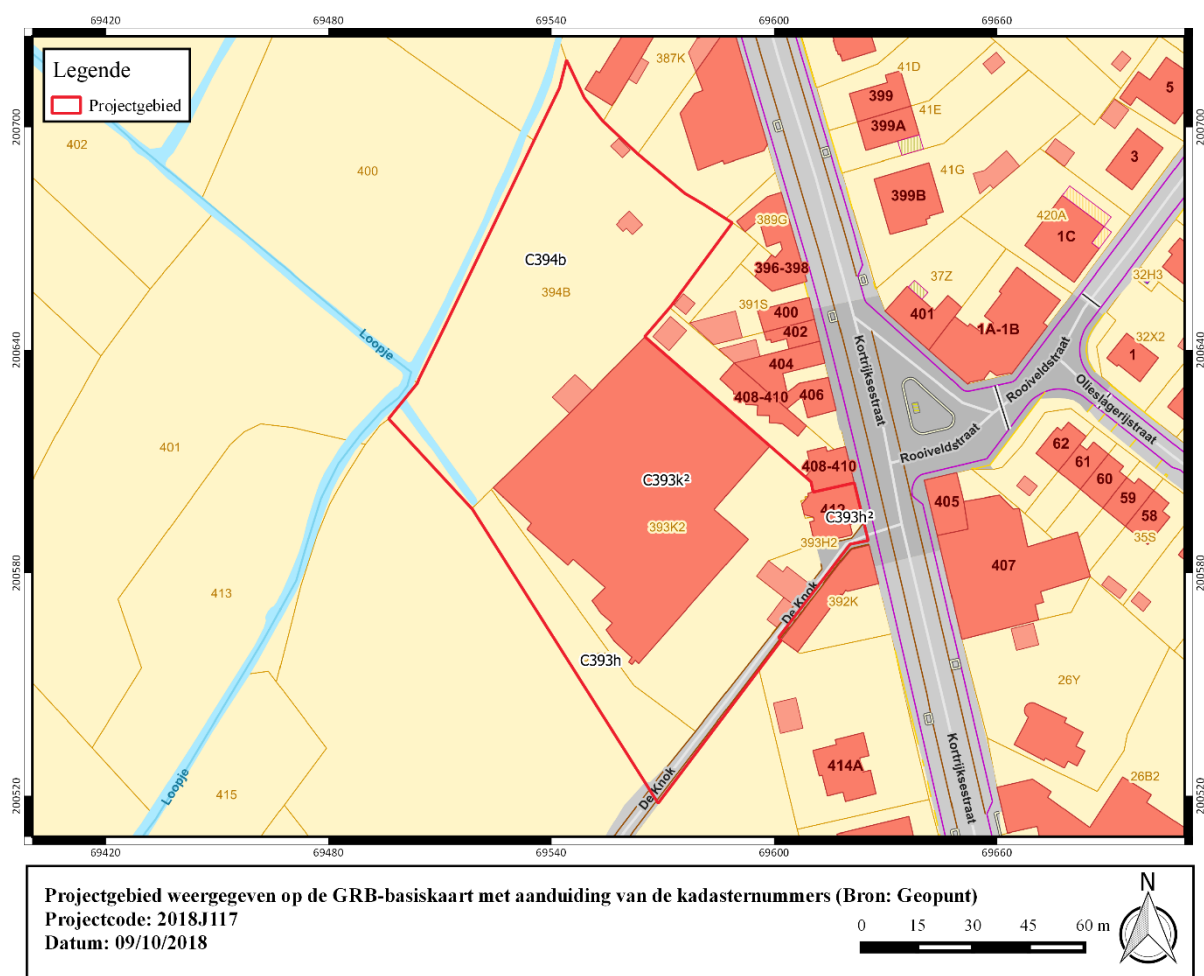

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Global Jordan & Freeman Kappellestraat 117 8020 Oostkamp	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiëk De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Oostkamp
	Deelgemeente	Waardamme
	Postcode	8020
	Adres	Kortrijksestraat 412 8020 Oostkamp
	Toponiem	Kortrijksestraat 412
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 69400 Y _{min} = 200509 X _{max} = 69710 Y _{max} = 200724
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Oostkamp, Afdeling 6, Sectie C, nr's: 394b, 393k ² , 393h, 393h ² Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw bedrijventerrein aan de Kortrijksestraat te Waardamme, deelgemeente van Oostkamp. Het terrein is ca. 1,13 ha groot en is in de zuidoostelijke helft bebouwd en verhard. De noordelijke helft van het terrein ligt braak.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei. Het terrein is gelegen aan de voet van een getuigenheuvel, grenzend aan het alluvium van de Rivierbeek. Langsheen het plangebied stroomt het 'Loopje', een waterloop met antropogeen karakter. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van laat-Pleistocene/vroeg-Holocene eolische sedimenten die rusten op fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen. De bodemkaart geeft geen informatie weer ter hoogte van het plangebied. Ten noorden kan aangenomen worden dat de bodem bestaat uit natte klei- of zandleemcomplexen. Ter hoogte van het plangebied kan een lemige zandbodem verwacht worden. Deze gegevens impliceren een relatief oppervlakkige archeologische situatie waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor. De landschappelijke situatie, op het drogere terras langsheen de Rivierbeek moet een aanzienlijke aantrekkingskracht gehad hebben op gemeenschappen jager-verzamelaars, wat enigszins bevestigd wordt door de gekende waarden. Gelet de onduidelijkheid inzake de bodemopbouw binnen de contouren van het plangebied en de trefkans inzake artefactensites is een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij is vastgesteld dat ter hoogte van de parking de bodem genivelleerd is en er een zekere vermenging heeft plaatsgevonden van de teelaarde en de moederbodem. Ook is vastgesteld dat de bodem ter hoogte van de parking tot op enige diepte is gereduceerd. Redelijkerwijs kan ook aangenomen worden dat deze nivellering en reductie ook aanwezig is ter hoogte van de aanwezige gebouwen. De boringen op het braakliggend deel van het plangebied wijzen op een grotendeels vermengd bodemprofiel. In de meerderheid van de boringen is een profiel waargenomen waarbij de bouwvoor rust op de moederbodem. Ter hoogte van de bebouwing zichtbaar op oudere luchtbeelden is eveneens vastgesteld dat het bodemprofiel is verstoord. Er werden geen afgedekte bodems waargenomen.

Cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van de omgeving. Op de Ferrariskaart is het terrein in gebruik als akker langsheen het tracé van de huidige Kortrijksestraat. Langsheen deze weg heeft het centrum van Waardamme zich ontwikkeld. Langsheen de rivierbeek is duidelijk een moerasgebied afgebeeld. Jonger kaartmateriaal geeft een gelijkaardige situatie weer waarbij de concentratie bewoning langsheen de Kortrijksestraat groter wordt. De orthofotosequentie geeft een quasi gelijkaardig beeld de voorbije decennia. Op de luchtopnames van 1971 is in de noordelijke helft van het plangebied bebouwing te herkennen, op de daaropvolgende opname lijkt deze gesloopt. Hier werd tijdens het landsschappelijk bodemonderzoek een gedeeltelijk verstoord bodemprofiel waargenomen.

Binnen de contouren van het plangebied zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Direct ten westen van het plangebied zijn door middel van luchtfotografie lijnelementen, kuilen en een cirkelvormige structuur herkend (CAI 150033 & CAI 150032). Aan de overzijde van de Rivierbeek, op de sites 'Rooiveld' en 'Papenvijvers', werden in 2003-2004 bij noodonderzoek bewoningssporen uit het finaal-neolithicum en ijzertijd aangesneden. Het betrof één huisplattegrond uit het neolithicum en een huisplattegrond en verschillende spiekers uit de vroege ijzertijd. Naast een complex van bewoning werden er eveneens meerdere grafheuvels uit de bronstijd onderzocht waarvan reeds enkele gekend waren door luchtfotografische prospectie. Daarnaast werd eveneens een deel van een grafveld uit de romeinse periode

onderzocht (CAI 75123 & 150041)^{1&2}. Overige gekende waarden in de ruime omgeving betreffen in hoofdzaak cirkelvormige structuren en lijnelementen herkend bij luchtfotografische prospectie.

Concreet is er ter hoogte van het plangebied een trefkans inzake archeologisch erfgoed. De waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen op een situatie waarbij uitgegaan dient te worden van sporenarcheologie. Op vlak van artefactensites wijzen de waarnemingen op een beperkt kennispotentieel, waarbij de financiële kost niet in verhouding kan staan tot de eventuele resultaten. Met betrekking tot eventueel aanwezig erfgoed bestaand uit bodemsporen is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode.

1.3 Gemotiveerd advies

1.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek

Uit het bureauonderzoek blijkt ter hoogte van het plangebied een trefkans inzake archeologische relictten. Gelet de aard van de geplande werken moet uitgegaan worden van een situatie waarbij in-situ bewaring onmogelijk is. Door middel van een landschappelijk bodemonderzoek zijn de bodemopbouw en bewaringscondities ter hoogte van het plangebied geëvalueerd. Hieruit blijkt dat het oorspronkelijke bodemprofiel grotendeels is vermengd. Ter hoogte van de aanwezige parking is vastgesteld dat het terrein is genivelleerd en dat de bodem in aanzienlijke mate is gereduceerd. Lokaal is ook verstoring vastgesteld ter hoogte van oudere bebouwing. Gelet de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wordt het potentieel aan kenniswinst bij verder onderzoek in functie van artefactensites als gering ingeschat. Echter dient nog steeds uitgegaan te worden van een aanzienlijk potentieel inzake sporenarcheologie.

Volgende onderzoeksmethoden werden overwogen:

-gespecialiseerd archivalisch onderzoek: in specifieke gevallen is bijkomend, gespecialiseerd bronnenonderzoek aangewezen. Deze vorm van verder doorgedreven archiefonderzoek heeft vooral betrekking op zeer specifieke contexten waarbij de archeologische/historische waarde niet volledig afgeleid kan worden uit de standaardbronnen die voor de opmaak van een archeologienota geraadpleegd worden. Eén van de meest voorkomende voorbeelden waar doorgedreven archivalisch onderzoek nodig is betreft locaties binnen het frontgebied van de Eerste Wereldoorlog.

De beschikbare cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van het plangebied en de ruime omgeving. Op de Ferrariskaart is binnen de contouren van het plangebied geen bebouwing afgebeeld, het terrein is in gebruik als akker. De orthofotosequentie geeft aan dat het gebouwenbestand begin jaren '70 groter was dan heden. Een bijkomende archiefstudie zal geen nieuwe, relevante informatie opleveren.

¹ Van De Vijver M., 2009, Evaluatie en Waardering van de archeologische sites Rooiveld-Papenvijvers Oostkamp (West-Vlaanderen), UGent, pp. 159

² Demeyere F. & Bourgeois J., 2007, Noodopgraving te Waardamme (Oostkamp, West-Vlaanderen): grafheuvels uit de Bronstijd en een bewoning uit de vroege IJzertijd. in: Lunula XIII, pp.25-30

-landschappelijk bodemonderzoek: een landschappelijk bodemonderzoek kan altijd zinvol zijn indien een complexe landschappelijke situatie en bijgevolg een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt. Ook als de verstoringshistoriek van het terrein niet duidelijk is, bijvoorbeeld indien blijkt uit het bureauonderzoek dat het terrein bebouwd geweest is maar geen plannen beschikbaar zijn of activiteiten plaats hebben gevonden waarvan niet duidelijk is in welke mate zij een ernstige impact hebben gehad op de ondergrond.

Gelet de onzekerheid met betrekking tot de bodemopbouw en een verhoogde verwachting inzake de aanwezigheid van jager verzamelaars, is een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. De gegevens van de bodemkaart indiceren niet in welke mate het oorspronkelijke bodemprofiel is bewaard. Uit de waarnemingen blijkt dat ter hoogte van het plangebied uitgegaan kan worden van een oppervlakkige archeologische situatie. Er werden geen begraven bodems waargenomen. Daarnaast werd ook opgemerkt dat ter hoogte van de aanwezige verharding (en bebouwing) de ondergrond is genivelleerd en tot op zekere diepte is gereduceerd. Lokaal in het braakliggende deel van het plangebied werd eveneens verstoring waargenomen die naar alle waarschijnlijkheid het gevolg is van oudere bebouwing die heden reeds gesloopt is.

-geofysisch onderzoek: een geofysisch onderzoek heeft in hoofdzaak als doel om, zonder ingreep in de bodem, grotere ondergrondse anomalieën in kaart te brengen. Ook kunnen sterke verschillen in bodemsamenstelling door middel van deze onderzoeksmethode gevat worden.

Gelet het rurale karakter van het plangebied en de aanwezige bebouwing/verharding is geen verwachting inzake archeologisch grote ondergrondse structuren. Geofysisch onderzoek is niet zinvol.

-verkennd en waarderend archeologisch booronderzoek: een verkennd archeologisch onderzoek heeft als doel eventuele bewaarde artefactensites in kaart te brengen door middel van een extensief boorgrid. In geval van een positieve waarneming kan met behulp van een waarderend booronderzoek in een intensiever grid de artefactenconcentratie gelokaliseerd en afgebakend worden. Op basis van de resultaten van deze booronderzoeken kan overgegaan worden tot de aanleg van proefputten om de onderzoeksstrategie te optimaliseren of een opgraving in functie van een artefactensite. Deze sites dienen gezocht te worden op landschappelijke locaties waar de bewaringskansen m.b.t een artefacten-strooiing gunstig zijn.

Op het plangebied is een archeologische boorcampagne niet aangewezen. De waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen niet op gunstige bewaringscondities m.b.t. artefactensites. Er werden geen begraven bodems waargenomen, wat een relatief oppervlakkige archeologische situatie impliceert. Het waargenomen bodemprofiel ter hoogte van het braakliggend deel van het plangebied bestaat, algemeen gesteld, uit een ploeglaag die rust op de moederbodem. Er zijn weinig restanten van bodemvorming herkenbaar. Ter hoogte van de aanwezige parking is vastgesteld dat het terrein is genivelleerd. Deze gegevens impliceren dat indien een artefactensite aanwezig was in binnen de contouren van het plangebied ze grotendeels opgenomen zal zijn in de bouwvoor. Gelet de sporen van nivellering, de bouwactiviteiten de voorbije decennia op het volledige plangebied kan redelijkerwijs aangenomen worden dat deze artefacten in de bouwvoor in verregaande mate zijn verspreid, beschadigd of simpelweg verwijderd bij nivellering en het strippen van de teelaarde. Hoewel verder onderzoek in het kader van artefacten in de bouwvoor in bepaalde gevallen zinvol kan

zijn is de kans dat verder onderzoek in de vorm van archeologische boringen of proefputten in functie van artefactensites nog tot relevante kenniswinst leidt zeer beperkt. De financiële kost van dit type onderzoek zal met andere woorden nooit in verhouding staan tot de eventuele resultaten ervan.

-veldkartering: een veldkartering of “field-walking” bestaat uit een systematische visuele inspectie van een terrein en het inventariseren van eventuele oppervlaktevondsten. Deze prospectiemethode wordt bij voorkeur aangewend op terreinen die een zekere mate van (regelmatige) oppervlakte bewerking kennen, dus hoofdzakelijk op akkers. De kartering wordt gewoonlijk uitgevoerd in parallelle raaien met een regelmatige tussenafstand. Soms wordt ook in een raster gewerkt indien een gedetailleerder beeld gewenst is. Op basis van waarnemingen kunnen eventueel interessante zones afgebakend worden. Afhankelijk van het karakter van het gerecupereerde vondstmateriaal kunnen gerichtere keuzes gemaakt worden in de eventueel te volgen onderzoeksstrategie op een terrein.

Het terrein is heden niet in gebruik als akker maar is ten dele bebouwd en ten dele braakliggend, er is bijgevolg geen zichtbaarheid m.b.t. opgeploegd materiaal.

-proefsleuven: een proefsleuvenonderzoek heeft als doel het terrein steekproefsgewijs archeologisch te inventariseren en vanuit de resultaten van dit onderzoek beargumenteerde uitspraken te doen over de aanwezigheid van ondergronds erfgoed en de impact van de geplande werken hierop. Standaard wordt bij een proefsleuvenonderzoek tussen de 10% en 12,5% van het terrein archeologisch geïnventariseerd.

Op basis van de landschappelijke situatie en de gekende waarden is er een aanzienlijke verwachting inzake sporenarcheologie. De meest geschikte onderzoeksmethode is een proefsleuvenonderzoek. Hoewel het landschappelijk bodemonderzoek aangeeft dat de bodem onder de aanwezige verharding (en naar alle waarschijnlijkheid bebouwing) gereduceerd is, kan niet gesteld worden dat dit deel van het bodemarchief in verregaande mate geroerd is. Mogelijk zijn diepere delen van eventueel aanwezige sporen nog bewaard. Gelet de hoge trefkans zal na de sloop een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd moeten op het gehele plangebied. Op basis van de waargenomen relictten kan de impact van de geplande werken op het aanwezige erfgoed bepaald worden.

1.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Tot op heden kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site op het plangebied niet aangetoond worden. De gekende waarden en landschappelijke situatie indiceren een trefkans inzake artefacten en sporen. Op basis van de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek kan geconcludeerd worden dat verdere onderzoeksdaden in functie van artefactensites niet langer zinvol zijn. Verder onderzoek door middel van proefsleuven in functie van sporenarcheologie, na de sloop van de aanwezige bebouwing en verharding, is noodzakelijk.

1.3.3 De waardering van de archeologische site:

Niet van toepassing, cf. punt 1.3.2

1.3.4 Impactbepaling

Het bodemarchief dient eerst geëvalueerd en geïnventariseerd te worden, voor de impact van de geplande werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden, cf. punt 1.3.2.

1.3.5 De bepaling van de maatregelen

De maatregelen kunnen pas bepaald worden na uitvoering van het proefsleuvenonderzoek. Enkel zo kan een duidelijke inschatting gemaakt worden inzake de aanwezigheid van archeologisch erfgoed en de impact van de geplande werken hierop cf. 1.3.2.

1.4 Programma van Maatregelen

1.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek

Cf. supra, punt 1.3.6 Verslag van Resultaten.

1.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie

De keuze voor de beschreven onderzoeksmethode werd afgetoetst aan de vier criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3.

-mogelijk: na de sloop van de aanwezige bebouwing worden geen fysieke obstakels gezien waardoor het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd kan worden. Het terrein is toegankelijk voor een graafmachine. Uiteraard dienen aanwezige nutsleidingen gevrijwaard te worden.

-nuttig: gelet de verwachting is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte manier om eventueel aanwezige archeologische resten in kaart te brengen om vervolgens de impact van de geplande werken hierop te kunnen bepalen.

-schadelijk: de impact op eventueel aanwezig erfgoed en de mate van spoorbewerking is bij een proefsleuvenonderzoek normaliter beperkt, hierdoor blijven eventueel aanwezige relictten bewaard voor verder onderzoek.

-noodzakelijk: gelet het feit dat de geplande werken een significante ingreep in de bodem impliceren over de gehele oppervlakte van het onderzoeksgebied moet uitgegaan worden van een scenario waarbij in-situ bewaring onmogelijk is.

1.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Doel van de terreininventarisatie door middel van proefsleuven is een inschatting maken van aanwezig archeologisch erfgoed binnen het plangebied. Van belang hierbij is dat minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden.

- wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?
- in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van verstoring? Wat was de impact van de gesloopte bebouwing en verharding op het bodemarchief?
- zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.
- wat is de bewaringstoestand van de sporen? Wat is de impact van de reductie op de leesbaarheid van de sporen en bijgevolg de archeologische waarneming?
- kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?
- wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de waargenomen relictten?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?
- kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?
- zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?
- zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? wat is de omvang? hoeveel niveaus? geschatte aantal individuen?
- hoe verhouden de waargenomen fenomenen zich tot de cartografische gegevens en de gekende archeologische waarden in de nabije omgeving en aan de overzijde van de Rivierbeek? In welke mate is er sprake van een gespiegelde situatie? Behoren de waargenomen fenomenen tot hetzelfde complex?
- wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?
- voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?
- voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
 - ° wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
 - ° welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
 - ° welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?

° zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

1.4.4 Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Tot op heden werd reeds een bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek (projectcode 2018J117) uitgevoerd met betrekking tot het projectgebied te Waardamme. Hieruit blijkt een trefkans inzake bewaarde sporenarcheologie. Met betrekking tot artefactensites wordt het potentieel op kenniswinst bij verder onderzoek als te laag ingeschat om verder middelen in te investeren.

1.4.5 Onderzoeksstrategie, -methode en technieken

De meest geschikte onderzoek methode met betrekking tot de geplande werken op het onderzoeksgebied is een proefsleuvenonderzoek.

Het onderzoek kan pas uitgevoerd worden na de sloop van de aanwezige bebouwing en verharding. Deze sloopwerken mogen niet dieper reiken dan de aanwezige vloerplaten en verharding teneinde het bodemarchief niet verder aan te tasten.

Vóór het terreinwerk aanvangt bekomt de veldwerkleider de nodige leidingplannen. Deze plannen dienen continu aanwezig te zijn gedurende de uitvoering van het archeologisch veldwerk.

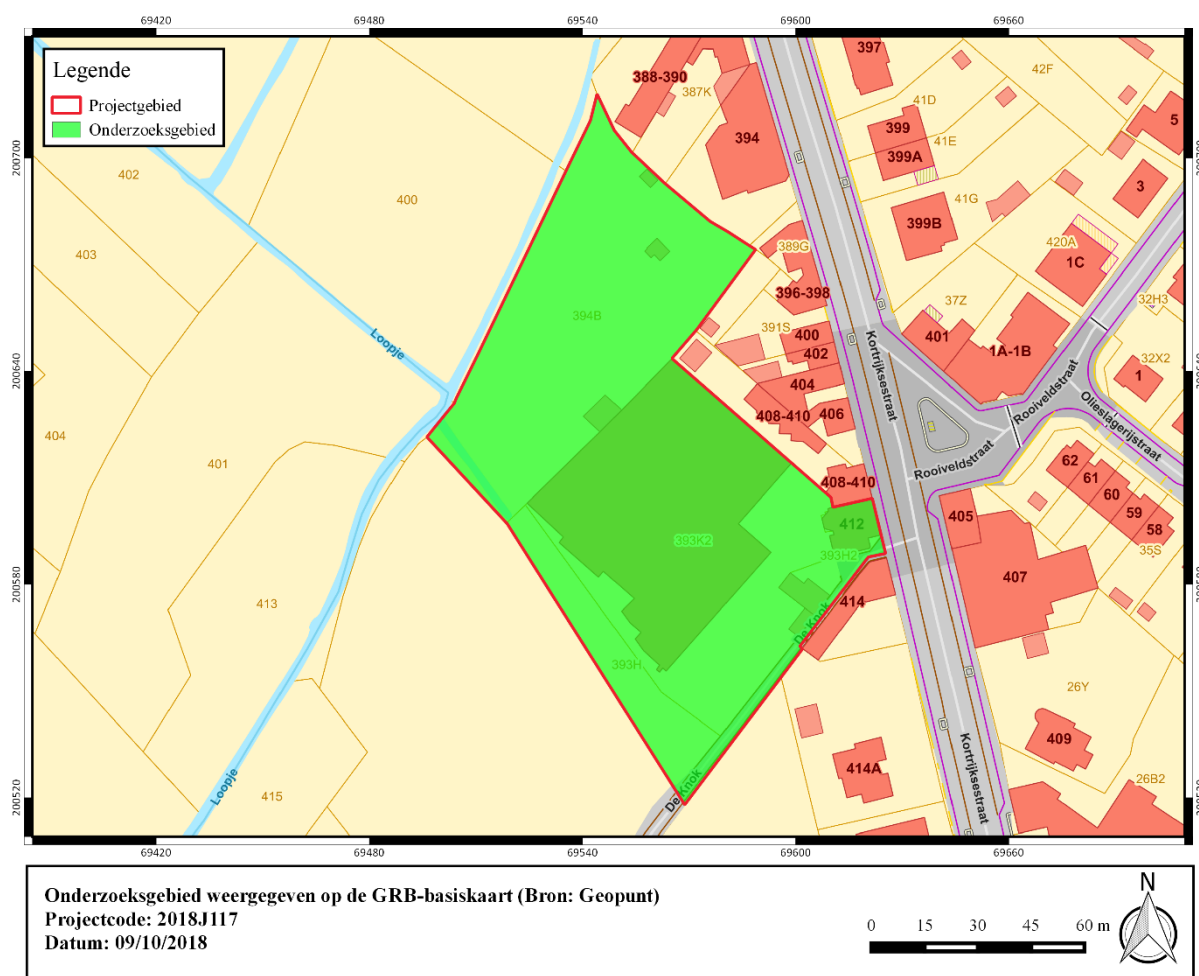
Het proefsleuvenonderzoek dient een statistisch representatief deel van het terrein te inventariseren. De proefsleuven worden aangelegd in een regelmatig patroon met een tussenafstand van maximaal 15m om zo een dekking te verkrijgen die toelaat een inschatting te maken van het bodemarchief op het volledige plangebied.

Er moet uitgegaan worden van een situatie waar de verticale stratigrafie relatief éénduidig is, conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk, artikels 8.6 en 8.6.2.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt als succesvol beschouwd indien er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het rapport wordt opgeleverd.

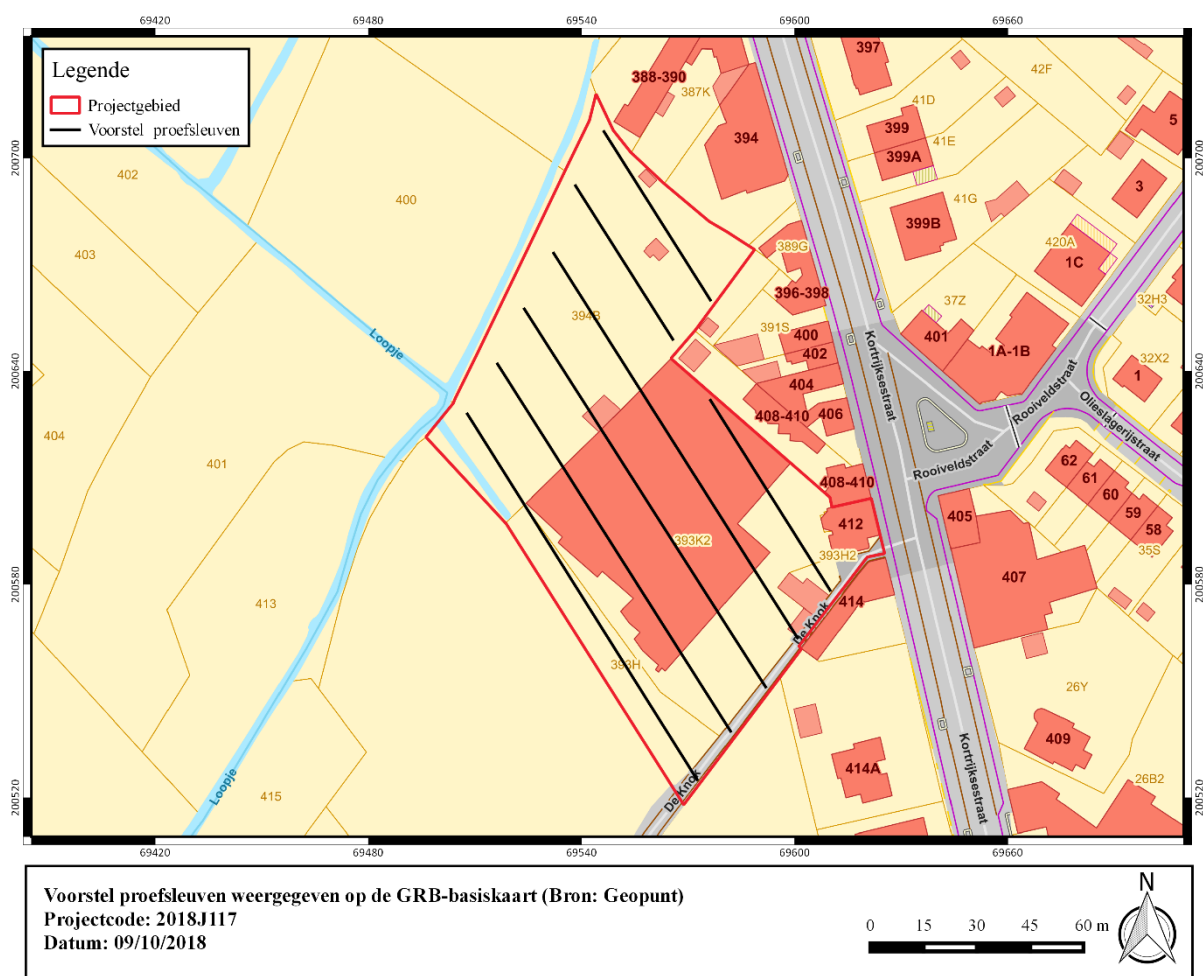
De veldwerkleider bepaalt de inplanting van de sleuven, van de vooropgestelde oriëntatie kan niet afgeweken worden. Enige aanpassing van het sleuvenplan dient beargumenteerd te worden in de rapportage. De sleuven worden ingeplant haaks op het alluvium van de Rivierbeek, parallel met de helling van het terrein. Dit impliceert een inplanting volgens een noordwest-zuidoost georiënteerde as.

Figuur 2: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Het onderzoeksgebied is ca. 1,13ha groot. De proefsleuven dienen 10% van de onderzoekbare oppervlakte te beslaan (d.i. ca. 1130m²) met bijkomend ca. 2,5% aan kijkvensters of dwars/volgsleuven waar relevant (= ca. 283m²). De kijkvensters dienen voldoende groot te zijn om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen.

Figuur 3: Voorstel proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

De proefsleuven worden aangelegd door een rupskraan met tandeloze bak, deze graafmachine dient over voldoende vermogen te beschikken om een vlotte werking te garanderen. De minimale breedte van de kraanbak bedraagt 2m. De proefsleuven worden laagsgewijs uitgegraven door de kraan, onder begeleiding van de veldwerkleider, tot op het archeologisch leesbaar niveau. Indien sprake is van meerdere sporenniveaus kan pas gezakt worden naar het onderliggende indien het bovenliggende vrij is van sporen.

Tijdens het terreinwerk dient aandacht evenzeer uit te gaan naar de bodemkundige situatie binnen het plangebied en de relatie met de aanwezige sporen. Hiervoor dienen profielkolommen aangelegd te worden. Deze worden geïnterpreteerd door een aardkundige. Per sleuf wordt minstens één profielkolom aangelegd, in een geschrinkt patroon. Ze worden tot minstens 40cm in het ongeroerd sediment uitgegraven. Het vooronderzoek met ingreep in de bodem, zijnde veldwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

Conform de Code van Goede Praktijk artikel 9.3 ligt de beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname bij de veldwerkleider. Dit in overleg met de aardkundige en het Agentschap Onroerend Erfgoed wanneer relevant. Bij voorkeur wordt in de prijsopmaak een stelpost voorzien die kan aangesproken worden voor natuurwetenschappelijk onderzoek indien nodig

1.4.6 Eventuele afwijkingen van de CGP

Voor de prospectie met ingreep in de bodem worden geen situaties verwacht waarin afgeweken zal moeten worden van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

1.4.7 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder begeleiding van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider voldoet aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en heeft ervaring met onderzoek van resten uit het neolithicum en de metaaltijden in de zandleemstreek.

- een assistent-archeoloog voldoende aan de vereisten van de Code van Goede Praktijk.

1.4.8 Vondsten

Overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het archeologisch vooronderzoek conform artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Vóór de start van het onderzoek worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar, het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van het opgravingsarchief plaats. Indien een vervolgonderzoek noodzakelijk blijkt, dient het opgravingsarchief integraal overgedragen te worden aan de uitvoerder van dit vervolgonderzoek.

1.5 Conclusie

De initiatiefnemer plant de realisatie van een bedrijventerrein aan de Kortrijksestraat te Waardamme. Om de bodemopbouw en bewaringscondities m.b.t. artefactensites te evalueren werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij is gebleken dat er sprake is van een oppervlakkige archeologische situatie en een verstoord bodemprofiel. Gelet de waarnemingen en de bouwactiviteiten in het verleden is de kans dat bijkomend onderzoek in functie van artefactensites nog leidt tot kenniswinst beperkt. Er is echter nog steeds een verwachting inzake sporenarcheologie. De meest geschikte onderzoeksmethode in functie van de geschetste verwachting is een proefsleuvenonderzoek. Het terreinwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van De Vijver M., 2009, Evaluatie en Waardering van de archeologische sites Rooiveld-Papenvijvers Oostkamp (West-Vlaanderen), UGent, pp. 159

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.